

3ª EDICIO

JOAN FUSTER

**EL BLAU
EN LA
SENYERA**

VII

¿Que, sense el blau, la «bandera valenciana» és igual que la «bandera catalana»?

No: no és que siga igual; és la mateixa.

Com és el mateix l'idioma, i com són els mateixos els enfrontaments polítics que tenim pendants, i com són les mateixes tantes coses més.

Personalment, no he amagat mai aquesta convicció, d'ençà que vaig arribar-hi. I veig que no sóc, ni de bon tros, l'únic a afirmar-m'hi. El problema «nacional», al País Valencià, passa inevitablement per això. Que el nostre «cas» específic no és, en termes d'història i d'actualitat, idèntic al del Principat i al de les Illes, i —no cal dir-ho— al de la Catalunya-Nord, salta a la vista. Fins i tot he escrit tot un llibre, *Nosaltres els valencians*, per demostrar-ho. Però crec que qualsevol «reivindicació valenciana», i «nacional», possible, passa pel camí d'uns Països Catalans convergents, cada un d'ells partint de la seua especificitat. Hi ha els «fets diferencials»: els «fets diferencials» són multiplicables fins a l'infinit, i deixen sempre un rastre d'acritud hostil, de «nació» a «nació», de «regió» a «regió», de «comarca» a «comarca», de «poblet» a «poblet». Els xovinismes més rabiosos són, potser, els de «poblet» a «poblet».⁴⁶ No vivim ja en una època d'animadversions etnogràfiques, i hem de superar, si volem sobreviure «nacionalment», els tòpics ignominiosament manufacturats per les classes dominants. La contraposició País Valencià-Principat, sense anar-hi més lluny, ha estat víctima de fastuoses mentides: que van des de les diferències dialectals als interessos econòmics. «Proteccionista» diuen que era el

⁴⁶ Cf. Manuel SANCHIS GUARNER, *Els pobles valencians parlen els uns dels altres* (València 1963-1968).

Principat, i «lliurecanvista» el País Valencià: a Sueca i a Alcoi, per exemple, sempre havíem estat «proteccionistes» —¿o és que a Sueca i a Alcoi no som valencians?—, i no poques comarques agràries del Principat eren tan «lliurecanvistes» com la Plana o la Ribera Alta. L'explicació d'aquest confusionisme polític-cultural —«nacional»— haurem de demanar-la, pòstumament, als «valencianets» acollonits del segle passat i de la primeria del present. I als «catalans» contemporanis d'aquell *imbroglio*. Com hauríem de demanar-los responsabilitats per les tossuderies morfològiques o prosòdiques. Perquè, a hores d'ara, tot això ha perdut vigència.

Avui, amb les banderes, algú vol enfrontar-nos: a catalans i valencians, i, sobretot, als valencians entre nosaltres mateixos. Són els que no volen que els valencians siguem, d'entrada, «valencians». «Els» no volen ser res. Últimament, hem vist com s'han proferit grotesques «defenses» de la «personalitat valenciana» per individus aparatosament castellanitzats i que mai no havien alçat un dit de la mà per afavorir una escola «en valencià», ni per protestar pel «*Sureste*», o per reeditar els nostres clàssics, o ni tan sols per incorporar a València un «Museu Sorolla», i que, de més a més, han consentit i estan consentint la depredació del patrimoni artístic-literari local i s'han fet còmplices de greus afliccions econòmiques al País Valencià, a favor d'interessos forasters. Alguns, encara, amb un malentès «centralisme» de València —¡«cap i casal del regne»!— han endanyat les velles animositats «municipals», distanciant Castelló de la Plana i amargant la d'Alacant.

Si amb el blau de la senyera volen establir una frontera amb la resta dels Països Catalans, automàticament n'implantaran una altra, moltes més, dins el País Valencià.

I que cadascú traga les conseqüències que vulga.

Sueca, diumenge de Rams, 1977.